

**Pendakwaan
dan
Penyiasatan**
KONSEP *dan* AMALAN

Penyunting
Abdul Monir Yaacob
Siti Shamsiah Md. Supi

Pendakwaan
dan
Penyiasatan
KONSEP *dan* AMALAN

Pendakwaan *dan* Penyiasatan

KONSEP *dan* AMALAN

Penyunting

Abdul Monir Yaacob
Siti Shamsiah Md Supi

Perpustakaan Negara Malaysia   Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Pendakwaan dan Penyiasatan Konsep dan Amalan /
penyunting Abdul Monir Yaacob, Siti Shamsiah Md. Supi

ISBN 983-2636-02-7

1. Criminal law (Islamic law) 2. Charges and specification (Court-martial).
3. Islamic law -- Malaysia I. Abdul Monir Yaacob, Dato', 1946 II. Siti
Shamsiah Md. Supi. 340.59

Cetakan pertama 2003

Penerbit:

Institut Kefahaman Islam Malaysia (234432-H)
2, Langgak Tunku off Jalan Duta, 50480, Kuala Lumpur
Tel: 03-6201 0889 Faks: 03-6201 4189

Hak cipta terpelihara, tiada mana-mana bahagian daripada buku ini boleh
diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukar kepada apa-apa
bentuk dengan sebarang cara sekalipun tanpa izin bertulis daripada penerbit.

Mukataip teks: Times 11 point

Rekabentuk dan atur huruf:

Unit Penerbitan IKIM

Harga RM40.00

Pencetak :

Dian Darulnaim Sdn. Bhd. (73247 -U)
5315-A, Lundang, Jalan Sultan Yahya Petra,
15200 Kota Bharu, Kelantan Darulnaim.
Tel.: 09-7443510, 09-7448493
Fax : 09-7487619

KANDUNGAN

Perutusan	iii
Alu-aluan	v
Pendahuluan	vi

BAHAGIAN 1 – Pendakwaan

1. Bab 1 - Prinsip-Prinsip Pendakwaan Tan Sri Dato' Syed Agil Barakbah	3
2. Bab 2 - Pendakwaan dalam Islam Dato' Dr. Abdul Monir Yaacob	17
3. Bab 3 - Pendakwaan Menurut Undang-Undang Islam dan Amalan di Mahkamah Syariah Tuan Haji Abdul Aziz Mashuri	39
4. Bab 4 - Pendakwaan dalam Kanun Acara Jenayah Syariah di Malaysia Dato' Hj. Ismail Yahya	47
5. Bab 5 - Pendakwaan di Mahkamah Awam Dato' Abdul Aziz Abdul Rahim	67

BAHAGIAN 2 – Penyiasatan

6. Bab 6 - Konsep Penyiasatan di dalam Islam YAA Dato' Hj. Daud Muhammad	83
7. Bab 7 - Tatacara Penyiasatan YB Dato' Hj. Abdul Halim Aman	95
8. Bab 8 - Penyiasatan di dalam Kanun Acara Jenayah Syariah di Malaysia Dr. Hj. Zulfakar Hj. Ramlee	113

BAHAGIAN 3 – Acara Jenayah Syariah

9. **Bab 9 - Acara Jenayah dan Keperluan Pembuktian: Satu Tinjauan Ringkas Mengenai Beberapa Isu Berkaitan Dari Perspektif Syariah dan Fikah** 133
Dr. Zainal Azam Abd. Rahman
10. **Bab 10 - Kanun Acara Jenayah Syariah: Perbandingan Negeri-negeri di Malaysia** 147
YAA Dato' Sheikh Ghazali Abdul Rahman
11. **Bab 11 - Proses Tangkapan bagi Kesalahan-kesalahan Jenayah Syariah** 155
Tn. Hj. Rahimin Bani
12. **Bab 12 - Peranan Pihak Polis dalam Kes-kes Melibatkan Jenayah Syariah** 169
Dato' Mangsor Ismail
13. **Bab 13 - Peranan Peguambela dalam Kes-kes Jenayah Syariah** 183
En. Mohamed Sazali Abdul Aziz

BAHAGIAN 4 – Beberapa Konsep Dalam Undang-Undang Syariah

14. **Bab 14 - Konsep Takzir dan Pelaksanaannya di Mahkamah Syariah** 193
Dato' Dr. Abdul Monir Yaacob
15. **Bab 15 - Konsep Pampasan di dalam Undang-undang Jenayah Islam dan Prospek Pelaksanaannya di Malaysia** 213
Dr. Zainal Azam Abdul Rahman
16. **Bab 16 - *Al-Bayyinah* (Keterangan) dan Beban Pembuktian: Teori dan Amalan di Mahkamah Syariah** 235
Prof. Madya Md. Salleh Hj. Md. @ Ahmad
17. **Bab 17 - Penghinaan Mahkamah: Konsep dan Pelaksanaan** 263
YA Dato' Faiza Hj. Thamby Chik

PENUTUP

18. **Rumusan Pendakwaan di Mahkamah Syariah** 271
YA Dato' Hj. Faiza Hj. Thamby Chik

PERUTUSAN

Perundangan Islam merupakan satu aspek yang penting di dalam sebuah negara yang berunsurkan Islam seperti negara Malaysia. Pendakwaan adalah satu cabang di dalam proses perundangan. Buku ini mengandungi beberapa artikel yang; (i) meninjau kelicinan pentadbiran kehakiman syariah negeri-negeri di dalam melaksanakan undang-undang Jenayah Islam di negara ini, (ii) mengenal pasti kaedah untuk memperbaiki pelaksanaan undang-undang Jenayah Islam di negara ini, dan (iii) mencatatkan syor kepada pihak yang berwajib tentang perkara-perkara baru yang perlu diberi perhatian ketika meminda undang-undang yang ada sekarang.

Walau bagaimanapun, isu-isu yang perlu dicari penyelesaian adalah seperti berikut:

- ◆ Di dalam melaksanakan Undang-undang Jenayah Islam, bagaimanakah kaedah untuk mengasingkan antara kuasa penyiasatan dengan kuasa pendakwaan? Adakah mereka yang terlibat di dalam penyiasatan sesuatu kes jenayah boleh menjalankan pendakwaan terhadap kes yang sama?
- ◆ Bolehkah mahkamah mengenakan hukuman denda berupa wang ringgit di samping hukuman penjara atau sebatan sebagai takzir?
- ◆ Bagaimanakah prosedur sebatan yang sepatutnya dilaksanakan di dalam kes-kes jenayah syariah yang telah disabitkan hukuman?
- ◆ Adakah prosedur sebatan terhadap kes-kes yang disabitkan oleh Mahkamah Syariah ini sama dengan apa yang dilaksanakan di Mahkamah Sivil pada hari ini atau adakah ia berlainan?

- ◆ Apabila berlaku pertindihan bidang kuasa pendakwaan antara Mahkamah Syariah dan Mahkamah Sivil di dalam sesetengah kes jenayah contohnya kes liwat dan kelucahan melampau, apakah jalan penyelesaian yang sebenarnya?
- ◆ Apakah tindakan yang boleh diambil oleh Mahkamah Syariah secara proaktif di dalam menangani kes-kes yang boleh didakwa sama ada oleh Mahkamah Syariah mahupun Mahkamah Sivil?
- ◆ Bagaimanakah hukum penghinaan mahkamah di sisi Undang-Undang Islam?
- ◆ Di dalam kes-kes yang melibatkan tuntutan ganti rugi kematian yang disebabkan salah laku seperti pembunuhan secara sengaja ataupun tidak sengaja, dari segi hak waris apakah Mahkamah Syariah mempunyai bidang kuasa untuk membicarakan kes berkenaan?

Adalah diharapkan agar buku ini akan menyumbang kepada peningkatan kefahaman masyarakat umum mengenai pelbagai persoalan berkaitan dengan Undang-undang Jenayah Islam dan Mahkamah Syariah di Malaysia.

Tan Sri Dato' Seri (Dr.) Ahmad Sarji bin Abdul Hamid
 Pengerusi
 Institut Kefahaman Islam Malaysia [IKIM]

KATA-KATA ALUAN

Alhamdulillah, setinggi-tinggi syukur ke hadrat Allah s.w.t. dan salawat serta salam kepada junjungan besar Nabi Muhammad s.a.w.

Buku **“Pendakwaan dan Penyiasatan: Konsep dan Amalan”** ini merupakan himpunan kertas kerja yang dibentangkan dalam dua seminar yang telah dianjurkan oleh IKIM. Para pembaca akan memperoleh faedah yang sangat besar dengan membaca buku ini yang menggarap berbagai-bagai isu tentang pendakwaan, penyiasatan, acara jenayah syariah dan konsep yang berhubung dengan Undang-Undang Islam dan amalan mahkamah di Malaysia.

Amatlah diharapkan agar buku ini dapat memenuhi aspirasi dan cita-cita kita sebagai masyarakat yang berilmu dan peka dengan perkembangan undang-undang di negara kita, khususnya yang menyentuh tentang Undang-Undang Islam di Malaysia. Saya yakin buku ini boleh menjadi rujukan kepada pengamal Undang-Undang Syariah dan pelajar-pelajar di peringkat pengajian tinggi. Ia boleh dikatakan sebagai rujukan yang agak lengkap dan perlu dibaca termasuk oleh masyarakat umum.

Dato' Dr. Abdul Monir Yaacob
Ketua Pengarah
Institut Kefahaman Islam Malaysia [IKIM]